

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

354. Quid sit in hoc casu admissæ resignationis cum dicta clausulâ talis Resignatarius Clericus factus fuisset priùs post mortem Resignantis, an resignatio adhuc effectum suum, & Resignatarius ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Quaestio 353. An, & qualiter beneficium resignari possit laico?

1. **R**espondeo: Resignatio facta in favorem non tonsurati seu laici est nulla, & nihil per eam consequitur resignatarius. Paris. l. 4. q. 2. n. 1. daas rationem, quia beneficium laico conferri nequit; unde jam formari poterat haec major: illi beneficium nequit resignari, cui nequit conferri; hinc quoque laicus juxta dicta alias ad beneficium presentari nequit: quod ipsum tamen Paris. cit. q. 2. n. 6. testatur, limitatum à Rota in *Imolensi jurispr.* 19. Nov. 1584. ut non procedat, si presentandus fuerit proximè clericandus, eò quòd in hoc casu presentatus non sit penitus indignus; eum ante institutionem sit tonsuratus.

2. Ampliatur responsio primò, ut procedat, etiam si resignatarius tempore resignationis admixta reputetur clericus. Paris. n. 9. Etsi enim communis reputatio faciat jus, & dicatur sufficere, aliquem esse habilem communi hominum reputatione, hoc tamen solum procedit quòd ad validitatem gestorum per talem; non autem communis hic error reddit eum habilem. Paris. à n. 21. Dum enim hujusmodi probatio clericatus orta ex communi errore est praesumptiva, evanesceit, dum subintrat veritas, & constare incipit, illum non esse clericum. Paris. n. 24. & 25. In tantum tamen haec communis reputatio prodest resignanti, ut non amittat jus in beneficio resignato, sicut illud amitteret, dum sciens hanc aut similem inhabilitatem alicujus, tamen in eum resignaret. Paris. n. 26.

3. Ampliatur secundò, ut procedat etiam in clerico conjugato, utpote qui ex dispositione juris habetur ut laicus, & ideo prohibetur habere beneficium Ecclesiasticum etiam simplex, in quo Episcopus nequit dispensare. Paris. à n. 27. juncto n. 29. & seq.

4. Ampliatur tertio, ut procedat etiam in laico etiam si is sit conversus vel religiosus; etsi enim gaudeat privilegio Canonis: si quis suad. non tamen ei resignari possit beneficium ante tonsuram clericalem. Paris. n. 30. & 31. citans Butrium in c. 2. de institut. & Rebuffi. de pacific. possess. n. 224.

5. Econtra limitanda responsio, primò juxta Parisium n. 35. ut si resignatio tali die fuisset admixta, quà resignatarius factus clericus, valeat resignatio, eò quòd, ut Paris. n. 35. ubi ad essentiam seu substantiam actus aliquid debet esse prius altero, si utrumque reperitur factum eadem die, praesumatur in dubio, praecessisse id, quòd debebat precedere pro validitate actus, ut Felin. in c. pastoralis. de rescript. n. 5. Sed quòd si pateat deinceps veritas, illum tempore admixtae resignationis non fuisse clericum, utique evanesceit ista praesumptio, & nulla censetur resignatio, nisi de novo admittatur, juxta dicta paulò ante *hic eadem quaest.* ex Parisio.

6. Limitanda secundò, ut non procedat in resignatione hospitalis; cum illud dari possit in administrationem laico, juxta Clem. quia contingit. de relig. domib. Paris. n. 41.

7. Limitanda tertio, ut non procedat, dum laico resignari potest beneficium dandum illi non in titulum, sed in sustentationem pro utilitate & servitiis Ecclesiae. Paris. n. 45. citans Hojed. de incompat. benef. p. 1. c. ult. n. 76.

R. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

8. Limitanda quartò, ut resignari possit beneficium in favorem laici, valeatque resignatio, etiam si tempore datae & consensu praestiti esset laicus, si provisio facta eidem resignatario habeat hanc clausulam: *quamprimum clericali caractere fuerit insignitus.* Paris. n. 46. dicens sic saepe firmatum à Rota, & opinionem hanc veram & claram ex omnimoda potestate, quam habet Papa in beneficalibus, ac proinde conferre potest beneficia, & pensiones reservare sub conditione ad tempus, & pro ut ei placuit. Adeoque vides, hoc solum procedere in resignatione, quam recipit, & in provisione, quam fecit Papa, quia inferiores illam potestatem non habent. Subjungit nihilominus Paris. n. 81. hodie, id est, tempore ipsius, ut audiverat, difficulter concedi hujusmodi gratias, & quando concederentur, si est in Curia ille, qui fieri debet clericus, retineri supplicationem signatam, donec ordinetur, si est absens, committi Ordinario, ut eum ordinet, & postea conferat. Porro in dicto casu, cum tam gratia, quam ipse consensus sit conditionalis, adeoque ante conditionis eventum non censetur praestitus, jus à resignante non abdicari, stante clausula: *& non aliter:* tradit Paris. à n. 50. & consequenter posse resignantem percipere fructus, donec talis resignatarius fiat clericus, cum conditio operetur, ut jus interim maneat cedenti, & fructus ad eum spectent; quemadmodum & pensione translata in scholarem cum clausula: *quamprimum clericali caractere fuerit insignitus,* posse eum, qui transulit pensionem, pensionem istius termini exigere ante clericatum illius, id est, donec ille fiat clericus, tradit idem Paris. n. 53. 54. 55.

Quaestio 354. Quid si in hoc casu admixtae resignationis cum dicta clausula, talis resignatarius clericus factus fuisset prius post mortem resignantis, an resignatio adhuc effectum suum, & resignatarius beneficium resignatum consequatur. Idem est de pensione translata in hoc casu cum dicta clausula?

Respondeo, affirmativam tanquam probabilem sustineri à Paris. loc. cit. n. 77. & 78. contra Gabriel. conf. 186. à n. 14. l. 1. eò quòd hujusmodi reservatio pensionis fiat auctoritate Papae, qui reservat in eventum conditionis, & mors vel vita resignantis nihil ad rem faciat; cum Papa sit, qui jus transferentis pensionem & resignantis beneficium extinguat, & novum jus creet, ut Paris. n. 79. & cum resignans propositum mutare non possit, nulla ipsius ratio haberi debeat, sed solum Papae & resignatarii. Paris. n. 75. ex Card. Paris. conf. 11. n. 49. vol. 1. Et si mors Papae, qui fecit gratiam sub conditione, non impediat, quòd minus conditione impletà seu existente jus acquiratur, ut Gemin. in c. si cui. de prob. in 6. multò minus impediet mors resignantis vel transferentis, Paris. n. 80. Adde, quòd mortuo resignante ante impletionem conditionis non possit dici, quòd jus illud extingatur, & beneficium morte vacet, quia quamdiu resignatio potest sortiri effectum suum, non potest interim beneficium per mortem vacare, ut Sarnens. de impetrat. benef. per obit. Car. dim. q. 10. Paris. n. 76. nullatenus etiam dici possit, in hoc casu resignationem fieri à mortuo;

Q 3

cum

cum resignatio fuerit admissa vivente resignante, & effectus ejus solum suspensus auctoritate Papæ, usque ad clericatum resignatarii: & cum conditio concernat solum habilitatem recipientis, qui tempore actus erat inhabilis, satis est, ut in voluntate Papæ, etiam resignante mortuo, fiat habilis. Paris. num. 74.

Quæstio 355. Num resignari possit beneficium ei, qui quidem laicus non est, est tamen factus clericus ab Episcopo non suo, sine consensu proprii Episcopi. Idem est de eo, cui resignatum beneficium, & facta gratia sub dicta clausula: quamprimum factus fuerit clericus; an subsistat resignatio, suscepto clericatu ab Episcopo non proprio?

Respondeo negativè: Sive de eo pariter quod ad hoc loquendum ac de laico. Paris. num. 58. juncto n. 82. citans Rebuff. de pacif. possessor. n. 227. Gemin. cons. 133. &c. quia talis exercitium sui clericatus non habet, seu irrita est collatio talis clericatus quod ad exercitium. c. cum nullus. de tempor. ord. in 6. estque suspensus, & per consequens ei conferri nequit beneficium, aut reservari pensio, juxta DD. in c. quod translationem. de elect. Paris. nu. 60. siquidem paria sunt, non habere characterem ad effectum beneficia consequendi, & habere tali modo, ut careat executione, ut Card. in clem. si qui. q. 17. de etate & qualitate. n. 21. Paris. n. 64. Unde nec resignatio conditionalis purificatur per existentiam conditionis nullius, quia gratia conditionalis est, & in diem characteris ritè suscepti prolata; dum enim Papa contulit in tempore, quo esset clericali characteris ritè insignitus, intellexit, ita eum insigniri debere, ut esset capax gratiæ. Paris. n. 61. & 62. Secus tamen est, seu valebit resignatio, uti & satis est ad effectum executionis clericatus, si proprius Episcopus consenserit aut vel post actum, ratificando illum. Paris. n. 66. juncto n. 87. Porro probari talem licentiam proprii Episcopi assertionem ordinantis, tradit Paris. cit. n. 66. citans Oldr. cons. 15. n. 3. &c. Vel etiam, quia Episcopus ordinans in literis clericatus attestetur de licentia proprii Episcopi. Vel quia proprius Episcopus postea ei ut clerico contulit beneficium, Paris. n. 67. & 68.

Quæstio 356. An beneficium resignari possit criminoso, & infami?

Respondeo primò in genere distinguendo: Si crimen tale est, ut reddat indignum, nulla est resignatio. Paris. l. 4. q. 3. nu. 2. citans Felin. in c. postulasti. de rescript. Sely. de benef. p. 3. q. 11. n. 157. Menoch. de arbitr. jud. casu 202. nu. 37. &c. Secus est, si crimen non reddat indignum. Paris. nu. 3. citans Menoch. ubi ante. Roch. de jurep. v. honorificum. q. princ. ac dicens, hanc distinctionem tradi in c. grave nimis. de preb. & firmatam à Rota in Dertus. sacristia. 10. Feb. 1547. Pro regulâ verò, quæ crimina indignum & inhabilem reddant, ex Lamb. de jurep. p. 1. l. 2. q. 9. nu. 23. hanc tradit Paris. loc. cit. n. 4. ut ea delicta, quæ inducunt privationem, excommunicationem & infamiam juris vel facti, reddant indignum. Et quidem, quòd crimen, ob quod quis privandus venit, inducat hanc indignitatem, ratio est, quòd facilius quis prohibeatur à beneficio consequendo, quam privetur jam ac-

quisito. Paris. n. 5. Quò ad excommunicationem verò, ratio est, quòd excommunicati admitti non debeant ad res Ecclesiæ, cum sint extra Ecclesiam. c. dilectus. de rescript. Paris. num. 6. quò ad infames, quia sunt privandi, ut Lamb. loc. cit. nu. 15. Paris. num. 7.

2. Respondeo secundò in particulari: Resignari non posse. Primò beneficium homicidæ. Paris. n. 8. citans Rebuff. de pacif. possessor. num. 258. Secundò per juro. Paris. nu. 10. juxta c. querelam. de jurejurando. Tertio hæretico, cum nec ille habere possit beneficium. Paris. nu. 14. extenditur hoc ipsum ad hæretici filios. Paris. n. 15. citans Hojed. de incompt. benef. p. 1. c. ult. num. 6. Quarto Ichismatico. c. nos consuetudinem. d. 2. Paris. num. 18. Quintò sortilego c. 1. de sortileg. cum comparetur hæretico. Paris. à num. 21. Sextò sacrilego, cum neque is consequi possit beneficium. c. venerabilem. de elect. Paris. nu. 23. citans Abb. & alios in c. conqueilus. de foro compet. Septimò falsario literarum Apostolicarum. c. ad falsariorum. de crimine falsi. Paris. n. 24. Octavo ulurario publico, utpote incapaci obtinendi beneficium. c. de Petro. d. 47. Paris. nu. 26. citans Rebuff. de pacif. poss. n. 281. quia, ut idem ibid. est infamis. Nonò apostata. Paris. n. 30. Undecimò reo laici majestatis. Paris. n. 29. Duodecimò lufori ludorum prohibitorum non posse resignari beneficium curatum, tradit Paris. n. 65. testans sic resolutionem à Rota in Pampilonens. Paroch. 21. Maii 1574. cum aleator indignus sit, cui conferatur beneficium: & si est publicus, nulla sit ipso jure collatio illi facta; & si est occultus, facta ei collatio sit irritanda. Paris. nu. 67. ex Abb. & aliis in c. inter dilectos. de excess. Prælator.

3. Respondeo tertio: Notoriè infami resignari nequit beneficium. Paris. loc. cit. n. 43. citans Abb. Hojed. Rebuff. &c. Porro Papa admittendo resignationem in favorem dictorum inhabilium, tamen sciat inhabilitatem non videri cum iis dispensare, stante regulâ Cancell. 46. (ubi hac habentur: Item per quamvis signaturam in quavis gratia nullatenus dispensatio veniat, nisi dicta gratia totaliter effectum hujusmodi dispensationis concernat, vel aliis nihil conferat aut operetur.) tradit Paris. loc. cit. n. 63. & 64. dicens, id esse valde notandum; cum aliis communiter scribant DD. Papam vel Imperatorem promovendo inhabilem, censerit cum eo dispensare.

Quæstio 357. An irretitis censuris Ecclesiasticis resignari possit beneficium?

Respondeo primò: Non potest resignari beneficium excommunicato. Paris. l. 4. q. 3. n. 44. dicens sic resolutionem à Rota in Gnesens. Præceptor. 23. Mart. 1547. Similiter permutationem beneficij factam excommunicato, vel cum excommunicato esse nullam, tradit Paris. loc. cit. n. 45. citans Covar. in c. aliqua mater. p. 1. c. 7. num. 2. Colman in pragm. sanct. rit. de collat. 5. in super. cum collatio facta excommunicato sit ipso jure nulla c. postulasti. de clerico excomm. Paris. num. 47. citans plurimos. Idque etiam postmodum secuta fuisset legitima absolutio. Paris. nu. 50. citans Archid. in c. postulasti; plura de hoc vide infra, ubi, an cum excommunicato fieri possit permutatio. Limitanda tamen responsio: nisi in provisione facta in favorem excommunicati (idem est de aliis, censuris irretitis; puta, suspensus &c.) apponatur clausula apponit